

Provinciale Staten

Onderwerp

Provincie verlengt negatief zwemadvies recreatieplas Merwelanden n.a.v. nader onderzoek RIVM

Geachte Statenleden,

Met deze brief informeren wij u over de conclusies van het RIVM in het onderzoek naar PFAS in de recreatieplas Merwelanden en wat dit betekent voor het op 14 juli 2023 door de provincie afgegeven negatieve zwemadvies voor deze zwemlocatie.

Aanleiding

Met de GS-brief van 14 juli 2023 bent u geïnformeerd (PZH-2023-837137802) over de risico-inschatting van het RIVM over PFAS in zwemwater voor de door de provincie aangewezen zwemwaterlocaties. Hieruit bleek dat volgens het RIVM er voor 12 locaties geen nadelige gezondheidseffecten te verwachten waren als gevolg van zwemmen in deze wateren. Voor één locatie, recreatieplas Merwelanden te Dordrecht, kon het RIVM geen uitspraak doen en was nader onderzoek nodig.

De provincie en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat hebben het RIVM direct gevraagd dit onderzoek uit te voeren. Voor de tussenliggende periode hebben wij, in afstemming met de Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH) en de gemeente Dordrecht, uit voorzorg een voorlopig negatief zwemadvies afgegeven voor zwemmen in recreatieplas Merwelanden.

Conclusies RIVM

Op 15 augustus 2023 hebben we de uitkomsten van bovengenoemd onderzoek ontvangen (bijlage 1). Het RIVM heeft de blootstelling aan PFAS bij zwemmen berekend en vergeleken met een gezondheidskundige grenswaarde. Daarbij is gebruik gemaakt van de gezondheidskundige grenswaarde voor PFAS zoals afgeleid door de Europese Autoriteit voor Voedselveiligheid (EFSA) en van een door het RIVM ontwikkelde methode om PFAS gecombineerd te beoordelen.

Uit het rapport van het RIVM blijkt dat de blootstelling aan PFAS door zwemmen in de recreatieplas Merwelanden voor volwassenen kan oplopen tot een kleine 10 procent van de toelaatbare dagelijkse inname (TDI). Voor kinderen kan dit oplopen tot bijna de helft van de TDI. Dit is gebaseerd op 25 keer zwemmen per jaar.

Het RIVM geeft aan dat zwemmen in recreatieplas Merwelanden substantieel bijdraagt aan de totale PFAS-blootstelling voor kinderen die hier regelmatig zwemmen en voor volwassenen die hier dagelijks zwemmen.

Negatief zwemadvies wordt verlengd

Zwemmen in oppervlaktewater dat PFAS bevat in concentraties zoals aanwezig in recreatieplas Merwelanden leidt tot extra blootstelling aan PFAS. De door het RIVM berekende inname van PFAS als gevolg van zwemmen in recreatieplas Merwelanden laat bij regelmatig zwemmen bij kinderen en dagelijks zwemmen bij volwassenen hoge waardes zien. Als mensen lange tijd meer PFAS binnenkrijgen dan de gezondheidkundige grenswaarde, zijn schadelijke effecten op de gezondheid mogelijk. Omdat mensen ook via bijvoorbeeld voedsel en drinkwater PFAS binnenkrijgen, maakt regelmatig zwemmen in recreatieplas Merwelanden de totale inname van PFAS te hoog.

Op basis van het onderzoek van het RIVM en het daaruit volgende advies van de ODMH, heeft de provincie besloten het negatieve zwemadvies voor de zwemwaterlocatie recreatieplas Merwelanden te verlengen. Het negatieve zwemadvies geldt voor het zwemseizoen 2023.

Het afgeven van een (tijdelijk) zwemverbod is niet aan de orde. Een zwemverbod wordt alleen ingesteld als er acuut gevaar dreigt voor de volksgezondheid. Daarvan is hier geen sprake.

Tot slot

Het waterschap Hollandse Delta en het waterschap Rivierenland blijven de PFAS-waarden in alle zwemwaterlocaties in de buurt van het bedrijf Chemours de komende periode intensief monitoren. Op basis van deze metingen zullen de waterschappen, het RIVM en de provincie voor het zwemseizoen 2024 en verder opnieuw moeten beoordelen of het veilig is om te zwemmen in de recreatieplas Merwelanden en de aangewezen zwemlocaties in de buurt. De provincie blijft ervoor zorgen dat partijen met elkaar in gesprek blijven om waar mogelijk de situatie te verbeteren.

Hoogachtend,

E.F.A. (Frederik) Zevenbergen

Bijlagen

RIVM-rapportage PFAS-onderzoek zwemwaterlocatie recreatieplas Merwelanden
Nieuwsbericht Provincie Zuid-Holland